

[Bøgholm.]

differentiering på dette område ville have haft nogen større betydning.

De to egentlige femtekolonneparagraffer er §§ 98 og 102. De har en maksimal straf på henholdsvis livsvarigt fængsel og 16 år. Disse to paragraffer dækker ethvert forsøg på at forberede en fjendtlig besættelse af landet eller samarbejde med en sådan besættelsesmagt. De omfatter med andre ord også enhver forberedelse af et administrativt eller politisk samarbejde med en fjendtlig besættelsesmagt. Jeg tror, man her har fundet en formulering, der forener det omfattende med det præcise.

Kun på eet punkt har jeg en indvending at gøre. Det hedder i § 102 — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til her og senere at fremkomme med et par citater —:

„Den som med krig, besættelse eller andre fjendtligheder for øje foretager nogen handling, hvorved bistand til fjenden forberedes, straffes med fængsel indtil 16 år.“

For hvem er fjenden i fredstid? I fredstid har landet ingen fjender, selvom udsigterne kan være nok så truende, men jeg ved naturligvis meget vel, at udtrykket „fjenden“ her er set i relation til det, der i juraaen hedder forsæt. Meningen er med andre ord den, at det menneske, der foretager en inkriminerende handling, skal være klar over, at det, han forbereder, er støtte til en magt, der på et givet tidspunkt vil være hans lands fjende. Men kan det med rette forudsættes, at femtekolonnefolk anser det land, hvis politik de fører, for deres lands fjende? Det subjektive moment synes her at være indført på en særdeles uheldig måde.

Nu kan man sige, så meget man vil, at det er forsættet, at det er den individuelle opfattelse, det kommer an på. Anvendelsen af ordet „fjende“ gør det yderst vanskeligt — for ikke at sige umuligt — at benytte denne paragraf undtagen under en krig eller efter en besættelse. Men den oprindelige mening med paragraffen var jo en ganske anden. Det hedder i det juridiske udvalgs betænkning til udkastets § 103, at „den rammer bistand til fjenden under krig, truende udsigter til og påtvungen besættelse. Der har imidlertid været brug for en bestemmelse, hvorefter det også er muligt at gribe ind overfor handlinger, der forbereder ydelse af en sådan bistand, og som foretages, inden en af disse tilstande kan siges at foreligge.“ Det er med andre ord netop meningen med denne paragraf at bringe den til anvendelse allerede i fredstid. Men dermed lægges af-

gørelsen af, hvem der er fjende, ud til domstolene — eller også er paragraffen uanvendelig i fredstid. Selvom man nok så stærkt vil understrege det subjektive i denne paragraf, må dommen dog bygge på en bestemmelse af fjenden. Men kan der tænkes en dansk domstol, der ville afsige en dom i fredstid, hvorved den ene eller den anden magt blev forudsat at være fjenden, selvom man nok så meget vil sige, at det drejer sig om noget subjektivt? Jeg tror ikke, der er nogen i denne sal, der ville mene, at det havde været praktisk politik, om der f. eks. i 1938 var blevet fældet en dom, der byggede på den opfattelse, at Tyskland var fjenden — så kunne man nok så meget kalde den opfattelse subjektiv.

Jeg kan derfor ikke se rettere, end at ordet „fjende“ i denne paragraf burde have været erstattet af udtrykket: „med Danmark ikke-allieret magt“.

I § 100 er man ude på meget usikker grund, idet den, som ved offentlige udtalelser fremkalder øjensynlig fare for fremmed magts indblanding, kan straffes, uanset om vedkommende er i stand til at føre sandhedsbevis. Det kunne være naturligt i neutralitetspolitikens tid, da neutraliteten var baseret på en særlig hensyntagen til den nærmest liggende stormagt. Men i dag, da vi tilhører en magtgruppe, der netop ser friheden som sit egentlige kendemærke, ligger dette ganske anderledes.

Jeg vil derfor gerne have lov til at gå ud fra, at der ved ordet „indblanding“ er tænkt på noget mere end f. eks. en fremmed ambassadørs eller gesandts henvendelser og klager i udenrigsministeriet. Jeg vil gå ud fra, at der kun kan rejses tiltale, dersom der i de påankede udtalelser findes en opfordring til fremmed indgriben, således at udtrykket „fremkalder øjensynlig fare for“ dækker over en opfordring til fremmed magt.

Jeg skal sluttelig beklage, at man i §§ 110 d og 110 f ikke har medtaget Europarådet, men kun De Forenede Nationer. Det må synes så meget mere urimeligt, som vi netop har vedtaget en immunitetslov, der sidestiller Europarådet med De Forenede Nationer.

Når mit indlæg har været præget af kritik, skyldes det først og fremmest, at jeg med hensyn til det, der for mig står som positivt i denne lov — og det er langt det meste —, fuldkommen har kunnet henholde mig til de bemærkninger, der er gjort af mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Thestrup.

Det foreliggende lovforslag er udtryk for samtlige demokratiske partiers vilje til at